Hiam Abbass i *Källan*

Källan

Originaltitel: **La Source des femmes**
Svensk titel: **Källan**
Regi: **Radu Mihaileanu**
Producent: **Luc Besson och Denis Carot**
Manus: **Radu Mihaileanu och Alain Michel-Blanc**
Foto: **Glynn Speeckaert**
Roller: **Leila Bekhti, Hafsia Herzi, Biyouna, Hiam Abbass, Sabrina Ouazani m fl.**
Frankrike 2011
Längd: **2 tim 4 min**
Distributör: **Folkets Bio AB**

Kvinnorna i den nordafrikanska lilla byn har tröttnat. Varje dag kånkar de vatten från berget medan männen sitter och dricker te. I filmens första scen får en kvinna missfall för att hon ramlar och skadar sig.

Alla är överens om att detta inte håller och kärleksstrejkar. Så länge inte männen hjälper till att bygga en vattenledning från källan så får de heller ingen sex från fruarna. Unga Leila har högläsning ur Koranen där det står att jämlikhet är det primära syftet och enda levnadsriktiga tillvägagångssättet. Så varför är könsrollerna fastetsade sedan tusen år att alla kvinnor ska stå bakom spisen, bara vara fortplantningsmaskiner och slita sönder sina kroppar? Ja, det kan man verkligen fråga sig. Strejken skapar motsättningar där framför allt de äldre och konservativa männen rasar och våldet tilltar.

Leilas stöttande make Sami är även byns respekterade lärare. Han är nyckeln till att få männen att gå med på kraven. När konflikten håller på att nå bristningsgränsen dyker en mystisk man upp. Han är där för att skriva en artikel om små skalbaggar, men blir en viktig kugge i kvinnornas kamp om vattnet då han iakttar vad som händer från ett utanförperspektiv.

Radu Mihaileanus (*Livets tåg*, 1999) feministiska dramakomedi är en underhållande saga om ett mikrokosmosuppror som borde få genomslagskraft och eka ut i en hel värld. Kvinnorna måste i vanlig ordning höja sina röster för att höras. Motgångarna är många men de ger sig inte förrän framstegen visas. Deras plan är möjligen primitiv men smart och vågad.

Källan är en viktig men ojämn film där budskapet hamras in med hjälp av suveräna sångpartier som nästan för tankarna till Bollywood-filmer i den tyngre skolan. Speltiden hade kunnat tajtas till och tonen blir aningen schizofren emellanåt. Den politiska udden borde spetsats en aning samtidigt som farsinslagen skulle dämpats på manusstadiet. Men som ett debattinlägg åberopar Mihaileanus film ett universellt dilemma där den alltid kontroversiella jämlikheten mellan män och kvinnor står i fokus, en battle of the sexes-historia där sexvägran är grundbulten, blir ett slags tortyrredskap eller en effektiv maktpositionering.

Faktumet som filmen kritiserar borde vara en självklarhet men är sorgligt närvarande världen över i olika former. Det svåraste är att vi inte ser hur jämlikhetsproblemet ska stävjas under en lång tid framöver.

Fredrik Söderlund